

Вітаємо!

Щиро вітаємо студентський, науково-педагогічний колективи академії з початком нового навчального року – Днем знань!

Бажаємо всім міцного здоров'я, щасливої долі, завзяття та успіхів у освоєнні нових освітніх горизонтів!

Нехай буде освітлена добром, миром і благополуччям дорога у Країну знань!

З повагою,

Від імені Правління
Національного
банку України

В.о. Голови
Національного
банку України

А.П. Яценюк

НА ПОРОЗІ НОВОГО ЖИТТЯ

Осінь ненав'язливо, але постійно нагадує про себе, незважаючи на літнє сонце і погожі дні. А 1 вересня вона приходить впевнено і повноправно, і вже ні в кого не виникає сумнівів, що літо з безтурботними канікулами залишилося позаду. Але як прекрасно, що ця трохі сумна пора починається так святково і урочисто! Оптимістично, з надіями і сподіваннями!

Схвильовані першокурсники стоять на порозі свого самостійного життя. Якими вони бачать наступні п'ять років в академії аудиторіях? Безумовно, нелегкими, але цікавими і надзвичайними. І це, справді, так. Зовсім скоро вони переконаються, що їм пощастило на класних, висококваліфікованих викладачів, які будуть передавати своїм вихованцям знання, досвід і життєвську мудрість. Зрозуміють, що в жодному навчальному закладі немає такої сучасної матеріальної бази, таких передових технологій і

навіть таких неповторних бузкових стін, як в Українській академії банківської справи. Пересвідчатися, що таку майже батьківську турботу – і про успіхи, і про здоров'я, і про відпочинок студентів – навряд чи знайдуть вони ще в якомусь вузі. До того ж, ця турбота буде підкріплена широкими можливостями створювати затишний побут і організувати змістовний відпочинок.

Незавбаром першокурсники поринуть у вир напруженого студентського життя. Не розгубіться, подолайте острах і лінь, ставайте пошидише своїми у дружній студентській родині!

А старшокурсникам вже не треба пояснювати, що таке колоков'їм, залік чи сесія. Вони добре знають, як треба долати численні перешкоди на шляху до омріяного диплому, встигаючи при цьому скрізь і всюди.

То ж хай щастить вам, друзі, в новому навчальному році, хай здійснюються всі ваші мрії!

Наталія ДАНИЛЕНКО

ПРІОРИТЕТИ

Володимир Міщенко:

„У ЦЕНТРІ НАШОЇ УВАГИ ЗАВЖДИ МАЄ БУТИ СТУДЕНТ”

Напередодні Дня знань прийнято підбивати підсумки зробленого і розглядати перспективи на новий навчальний рік. Про це бесіда з ректором Української академії банківської справи, доктором економічних наук, професором В.І. Міщенком.

- Володимире Івановичу, аналізуючи недалеке минуле, про що Ви насамперед згадуєте?

- Ми подолали ще одну сходинку на шляху подальшої розбудови нашого вищого навчального закладу і зміцнення його авторитету. Минулі місяці нам, безперечно, запам'ятаються напруженою працею колективу професорсько-викладацького складу і студентів УАБС і вагомою перемогою – вуз отримав IV рівень акредитації. Наші Харківська і Черкаська філії стали банківськими інститутами УАБС. Ще один наш значний успіх – це бронзова медаль у номінації „Інноваційні педагогічні методи в навчальному процесі” на VII Міжнародній виставці „Сучасна освіта-2004”. Ми постійно турбувалися не лише про міцні знання студентів, а й про поліпшення їхніх побутових умов. Мені дуже приємно, що завершується будівництво ще одного студентського гуртожитку, а це дозволить вирішити житлову пробле-

му молоді.
- Чим буде визначальний 2004-2005 навчальний рік?
- У першу чергу, ми будемо звертати увагу на підвищення професійного рівня наших викладачів, на поліпшення якості знань студентів. Вважаю, що сприятиме цьому і вихід у світ кількох нових підручників наших викладачів з банківської справи, менеджменту, правових питань, і робота над створенням навчального банку, дилінг-ового класу, і розширення приміщення наукової бібліотеки. Адже наше головне завдання – підготувати висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців, готових працювати в реальному секторі економіки. Водночас ми ніколи не забуваємо про те, що студентські роки – найкращі в житті. І тому намагаємося зробити все, щоб вони і стали саме такими – цікавими і неповторними, а щоб батьки завжди були спокійними за своїх дітей. Ми і надалі будемо зміцнювати матеріальну базу вузу, створювати всі умови для навчання і відпочинку юнаків і дівчат. Студент завжди був і залишається в центрі нашої уваги і турботи. Говорю про це з впевненістю, тому що академія постійно відчуває моральну і матеріальну підтримку Національного банку України, його Голови Сергія Леонідовича Тігіпка, першого за-

ступника, а нині виконуючого обов'язки Голови Національного банку Арсенія Петровича Яценюка, багатьох департаментів банку. Ми вдячні також за допомогу голові облдержадміністрації Володимирі Петровичу Щербаню і меру м. Суми Володимирі Павловичу Омельченку.

Що ж конкретно ми збираємося робити в новому навчальному році? Завершили будівництво міні-котельні в другому навчальному корпусі, продовжимо благоустрій території, розпочнемо добудову кафе-їдальні біля гуртожитку на вулиці Прокоф'єва. У майбутньому плануємо там зробити молодіжний клуб, аби молодь вчилася відчувати відповідальність і сама змогла організувати цікаве дозвілля. Розпочнемо також ремонтні роботи в навчальному корпусі №1. Уже закуплені туди нові меблі.

Відрадно, що нам виділили кошти для участі в науковій та позанавчальній роботі. У минулому навчальному році студенти часто їздили на олімпіади та конференції, виборюючи там багато призових місць. Успішно виступали в гостях також наші спортсмени, «кавеєнівці», члени інтелект-клубу та ін. Плануємо практикувати такі поїздки і цього року, тим більше, що від Нацбанку академія отримала комфортабельний автобус „Мерседес”. Варто згадати і про такий приємний факт: напередодні навчального року підвищена зарплата викладачам і співробітникам, значно зросла і студентська стипендія.

Ще одна особливість цього на-

вчального року: восени ми будемо обирати Президента нашої держави. Це дуже відповідальна справа, адже вирішуватиметься майбутнє нашої молоді країни. Як відомо, Голова Національного банку України С. Л. Тігіпка очолює виборчий штаб кандидата в Президенти, Прем'єр-міністра В. Ф. Януковича. Хотілося б, щоб наші студенти проявили мудрість і зробили правильний вибір.

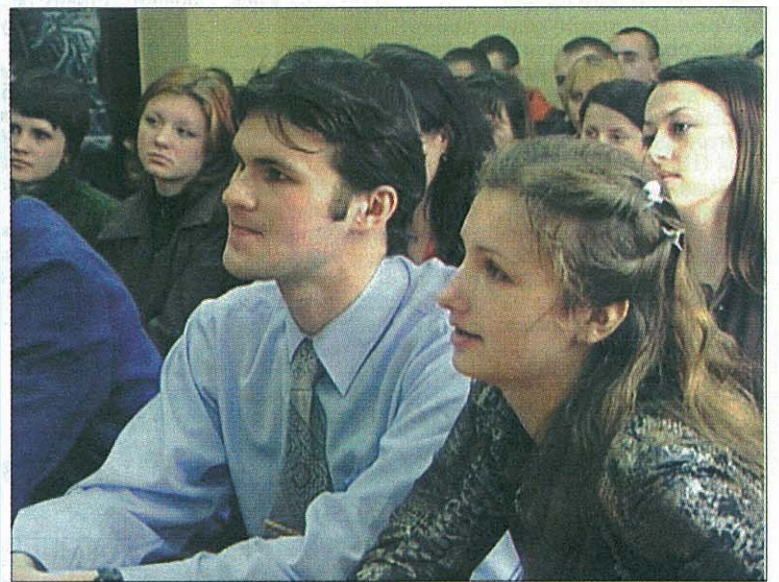
- Чи задоволені Ви новим поповненням в лавах студентів?

- Задоволений. Нинішні першокурсники витримали серйозний кон-

курс, виявили міцні знання. До числа студентів зараховані найкращі з абітурієнтів. Судить самі: третина першокурсників – медалісти. А це означає, що до нас прийшла талановита, працелюбна молодь.

- Що б ви хотіли побажати студентам і колегам напередодні Дня знань?

- Звичайно, гарних успіхів у навчанні, які б згодом допомогли стати кожному випускнику УАБС висококласним фахівцем. А ще – активного, насиченого, цікавого життя. Бажаю, щоб роки, проведені в стінах нашої академії, стали для них найкращими! А колегам – міцного здоров'я і нових плідних успіхів на науковій і педагогічній нивах.

МАС-МЕДІА

ДАВАЙТЕ РОБИТИ ГАЗЕТУ РАЗОМ!

Ось і знову вересень покликав усіх студентів в аудиторію, давши старт новому напруженому, але водночас і цікавому марафону. Редакція газети „Академія” теж приєднується до численних привітань з початком нового навчального року. Бажаємо вам, дорогі друзі, не лише гарних успіхів у навчанні, а й уміння поєднувати заняття з активною громадською роботою, з участю в наукових конференціях, численних спортив-

них секціях, клубах за інтересами. Просимо не забувати і про свою студентську газету. Ми чекаємо на наших активних дописувачів, які допомогли нам випустити часопис у минулому навчальному році. Приходьте до нас з новими цікавими пропозиціями, враженнями про канікули і практику, планами на найближчі місяці.

Запрошуємо до співробітництва і першокурсників – допитливих і не-

байдужих до всього, що відбувається навколо нас, тих, хто вміє (або ж прагне) володіти пером, хоче поділитися своїми думками з іншими. Варто спробувати свої сили: можливо, саме у вас розкриється журналістський талант!

І, звичайно, ми будемо раді отримати замітки, статті чи просто ідеї від наших шановних викладачів і співробітників. Наукова діяльність, життя кафедри, успішність і поведінка сту-

дентів, позанавчальна робота, свої роздуми про ту чи іншу подію, мудрі поради – ось лише деякі з можливих тем для публікації. Хотілося б бачити на сторінках газети і прізвища вихователів гуртожитків, бібліотечарів, працівників лікувально-оздоровчого комплексу з кваліфікованими рекомендаціями молоді. Це стосується й інших співробітників академії. Ви багато працюєте, у вас є про що поінформувати читачів.

Вам подобається газета? Приходьте до нас! Вам не подобається газета? Теж приходьте до нас, і ми будемо разом вирішувати, як зробити її цікавішою!

Адресу редакції не забули? Лікувально-оздоровчий комплекс, 4-й поверх, кім.407-408; тел.219-947; внутрішні телефони: 56-84, 56-85.

Редакція

НОВОБУДОВИ

ПРЕКРАСНИЙ ПОДАРУНОК ІНОГОРОДНІМ СТУДЕНТАМ

У студентському гуртожитку №3 ми побували ще до урочистостей, пов'язаних з перерізанням червоної стрічки. На об'єкті (даруйте за штамп) кипіла робота. Будівельники (генеральний підрядник - ТОВ "Проектно-будівельна фірма "Будінвест-ХХІ", директор Микола Бірченко) напружено працювали на завершальному етапі спорудження будівлі. Поруч трудилися і працівники гуртожитку, які все мили, доводили до блиску, розставляли меблі, прикріплювали карнизи в кімнатах, роблячи їх ще затишнішими.

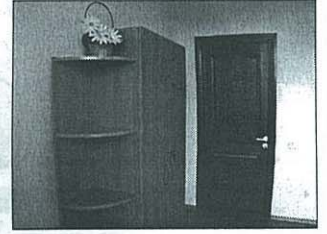
Нашим "гідом" стала головна господарка помешкання - комендант гуртожитку № 3 Г.Г.Онишук.

- Цей гуртожиток на 193 місця завдяки фінансовій та

моральній підтримці Національного банку України та активній участі адміністрації академії збудовано за два роки на базі колишнього четвертого корпусу вузу, - розповіла Ганна Григорівна. - Але від попередньої будівлі залишилися тільки стіни: тут все реконструювали, зробили сучасним і привабливим. Бачите, які гарні вікна, двері, підлога, сходи? Окрім цього, добували п'ятий поверх.

Справді, умови проживання повинні задовольнити і найвибагливіших студентів. На секцію з двох кімнат (дво-місну і тримісну) - окремі душові і туалет. В кімнатах на кожного студента, крім ліжок, виділено по столу і шафі, які зачиняються на замок. Прекрасні меблі дадуть можливість мешканцям кімнат

вільно розмістити свої речі і в будь-який час, незалежно від сусідів, сісти до столу з книжками. Словом, місця вистачить всім, і ніхто нікому не буде заважати. Знайшлося місце і для прасувальної кімнати. І, звичайно, на кожному поверсі є простора кухня. А ще до послуг студентів будуть актовий та спортивний зали. Цікаво те, що цей новий корпус переходом з'єднаний із студентським гуртожитком №2. Студенти зможуть харчуватися в їдальні та буфеті. Відразу ж впорядковується територія. Незабаром буде поновлений спортивний майданчик. Словом, на вулиці Якіра створене студентське містечко з усією необхідною інфраструктурою. Чесно кажучи, згадуючи свій студентський гуртожиток у столичному вузі, я не могла не по-

зздрити студентам академії, які незабаром отримають нове житло.

Особливо відрадно те, що, нарешті, буде вирішена чи не найважливіша студентська проблема: відтепер усі іногородні студенти зможуть поселитися в гуртожитку, адже завдяки здачі в експлуатацію цього об'єкта вони матимуть можливість не шукати більше

квартири чи "кутки".

Окремий під'їзд у цій великій будівлі виділено під гуртожиток (а краще б його назвали готелем) для слухачів курсів підвищення кваліфікації банківських працівників. Тут умови ще кращі, ніж для студентів: одномісні люксові номери з сучасними меблями, телевізором і холодильником. Як правило, на курси при-

їдять кваліфіковані фахівці з усієї України. А в таких умовах, вважаю, не соромно поселити гостей навіть із столиці.

Впевнена, що студенти і слухачі курсів не раз висловлять подяку всім, хто причетний до будівництва цього чудового гуртожитку. Кращого подарунка до нового навчального року важко й придумати.

ПАРТНЕРСТВО

ЄДИНА ВІД УСІЄЇ УКРАЇНИ

БУЛА ПРЕДСТАВЛЕНА НА МІЖНАРОДНОМУ СЕМІНАРІ "VIRLIB" НАУКОВА БІБЛІОТЕКА АКАДЕМІЇ

Нещодавно я побувала в Мінську, в Білоруському державному університеті, де взяла участь у роботі Міжнародного інформаційно-практичного семінару "Віртуальна бібліотека: досвід і перспективи корпоративної роботи університетських бібліотек Білорусі". Запросив мене на цей важливий захід один із його організаторів - Центр послуг для міжнародних освітніх проектів. Кілька років тому до нас в академію приїздив директор цього Центру, що діє в м. Оснабрюк (Німеччина), Франк Нойман. Тоді він дуже зацікавився нашою бібліотекою, її електронними ресурсами, які ми самі створили. Німецький гість зрозумів, що наша наукова бібліотека за своїм рівнем

могла б брати участь у Міжнародному семінарі.

Окрім названого Центру, організаторами семінару виступили Фундаментальна бібліотека Білоруського державного університету, Університет прикладних наук м. Оснабрюк та Білоруська бібліотечна асоціація. Проводився семінар з метою ознайомлення керівників вузівських бібліотек з технологіями створення і використання електронних бібліотек, з міжнародними стандартами і накопиченим досвідом у цій галузі. Презентації і доповіді були зроблені провідними спеціалістами із Німеччини, Франції і Нідерландів. Виступила і (я до речі, одна від України) з презентацією "Створення і використання

електронних ресурсів університетських бібліотек України в інформаційному забезпеченні науки і освіти". Я зробила аналіз стану роботи в цьому аспекті не тільки нашої академії, а й багатьох інших університетських бібліотек країни. Коли працювала над матеріалом, з приємністю відзначила, що бібліотека нашого вузу - на висоті.

Сьогодні трьома провідними вузами Республіки Білорусь у співробітництві з університетом прикладних наук м. Оснабрюк (Німеччина) реалізують Міжнародний міждисциплінарний проект "Віртуальна бібліотека" (VirLib). Його мета - забезпечення сфер вищої науки і освіти у Білорусі та інших країнах сучасною інформацією з актуальних проблем цієї діяльності на основі надання доступу до розподілених електронних повнотекстових ресурсів, що створюються науковими організаціями і навчальними закладами як у Білорусі, так і за рубежом. Для досягнення мети проекту засновники "VirLib" розробили програмно-технічні та організаційні заходи, що надають унікальну можливість корпоративного створення і систематизації електронних інформаційних ресурсів і забезпечення до них дос-

тупу на основі сучасних інформаційних технологій.

Можна довго перераховувати переваги віртуальної бібліотеки. Це - зручний і простий доступ до інформації з будь-якого комп'ютера з виходом в Інтернет; централізований доступ до інформації з різних галузей науки, швидкий та ефективний пошук інформації; поступове зниження адміністративних витрат бібліотек і витрат на персонал, ефективна технологія поповнення і оновлення інформаційних ресурсів тощо.

На мій погляд, саме "VirLib" покращить і розширить функціональні можливості бібліотек як інформаційної та освітньої інституції. Планується розширити інформаційний простір "VirLib" шляхом підключення до вже існуючої інфраструктури інших університетів.

Наукова бібліотека УАБС має унікальну нагоду стати учасником проекту, що, в свою чергу, покращить інформаційне забезпечення навчального і науково-дослідного процесів академії за рахунок доступу до електронних освітніх ресурсів країни-учасниць.

Надія ПЕТРИНА,
завідувачка наукової бібліотеки УАБС

ЗА ДОСВІДОМ - ДО БУНДЕСБАНКУ

Цього літа я взяв участь у спеціалізованому мовному семінарі, який проходив при Бундесбанку (Франкфурт-на-Майні, Німеччина). Мене запросила служба технічного співробітництва Бундесбанку. У подібному семінарі я брав участь уже вдруге. Перший семінар проходив у листопаді 2003 року. Серед його учасників були перекладачі та співробітники міжнародних департаментів Національного банку України та Центрального банку Російської Федерації.

Програма семінарів включала лекції та практичні заняття з фахівцями Бундесбанку за наступною тематикою: "Завдання та функції Бундесбанку в системі Європейського Центрального банку", "Історія Європейського

валютного союзу", "Структура Європейського Центрального банку та зони Євро", "Місце та роль Бундесбанку в Євро системі", "Структура Бундесбанку, фахова термінологія у сфері контролю та фінансового планування",

"Менеджмент готівковим обігом: виникнення грошової маси", "Завдання Бундесбанку щодо обробки готівки", "Електронні гроші", "Інструменти грошової політики", "Розширення Європейського Союзу на Схід і зона Євро", "Кадрова політика Бундесбанку", "Вилучення з обігу фальшивих грошей" тощо.

Ми побували у Федеральній службі нагляду за банківською та фінансовою діяльністю Німеччини (BaFin) та Європейському Центральному банку, де для нас були прочитані лекції про діяльність цих установ.

З учасниками семінару проводили практичні заняття з перекладу фахової термінології. Ми виконали цілий ряд вправ на

основі матеріалів Бундесбанку.

Дуже цікавим було спілкування із співробітниками відділу перекладів Бундесбанку - пані Сарою Елліс та паном Френсісом Петровським, які також відвідували усі лекції практичних занять. Вони досить змістовно розповіли про структуру та завдання відділу перекладів, поділились досвідом та методикою роботи.

Участь у семінарі дозволила мені вдосконалити знання з ділової німецької мови, ознайомитись з новою економічною термінологією, яку використовують Бундесбанк та Європейський Центральный банк, поспілкуватись з працівниками відділу міжнародного співробітництва та відділу перекладів Бундесбанку.

Сьогодні, коли Українська академія банківської справи активно розвиває зв'язки з партнерами в Німеччині, насамперед з Вищою школою Бундесбанку в Хахенбурзі, отриманий досвід стане мені у великій нагоді.

Очікується, що наступний семінар відбудеться у березні наступного року.

Костянтин КАЛИНОВСЬКИЙ,
перекладач сектора зовнішньо-економічних зв'язків

ІННОВАЦІЇ

Є ПЕРШИЙ ВАРІАНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ!

ДО ЇЇ НАПИСАННЯ ДОЛУЧИЛАСЯ І ДОЦЕНТ КАФЕДРИ ІНОЗЕМНИХ МОВ УАБС А.О. ХОДЦЕВА

У минулому році ми вже писали в газеті про те, що кафедра іноземних мов академії підтримала проект Міністерства освіти і науки України і Британської Ради в Україні "Англійська мова спеціального вжитку в закладах вищої освіти". Разом з іншими учасниками проекту доцент кафедри іноземних мов А.О.Ходцева пройшла стажування в коледжі Святого Марка та Святого Іоанна в м. Плімут у Великій Британії. Це - один з небагатьох навчальних закладів, де здійснюється підготовка викладачів англійської мови спеціального вжитку. Потім з участю більш, ніж 30 державних і приватних вузів України відбулося представлення результатів дослідження у Києві. Про подальшу долю проекту розповідає його безпосередня учасниця Алла Ходцева.

Згодом розпочалася напружена робота щодо написання першого варіанту національної типової програми з англійської мови, яка відповідатиме вимогам європейського освітнього простору. Для здійснення цього завдання Британська Рада

організувала для учасників проекту шеститижневу програму професійної підтримки у Великобританії. До участі в програмі запросили представників семи вищих навчальних закладів України. Місцем стажування знову було обрано ко-

ледж Святого Марка і Святого Іоанна. Проводилося це стажування для того, щоб покращити професійну підготовку з англійської мови спеціального вжитку, для успішного розвитку реформ у системі вивчення, викладання та оцінювання ан-

глійської мови у вищих навчальних закладах немовного профілю України і, зокрема, в УАБС.

Програма стажування виконувалася в тісній співпраці з британськими та вітчизняними колегами і здійснювалася за такими напрямками: розробка типових, робочих програм і критеріїв оцінювання мовленнєвих компетенцій і вмінь.

Консультантами проекту були провідні спеціалісти в галузі англійської мови спеціального вжитку професори Род Болайзо та Майкл Сколі. Результатом стажування стало написання першого варіанту національної типової програми з англійської мови для вищих навчальних закладів України. Відповідальність за якісні чинники програми несуть рівною мірою всі члени проектної команди.

Вважаю, що мета стажування повністю виконані, про що свідчить сертифікат, виданий Департаментом міжнародної освіти коледжу Святого Марка і Святого Іоанна.

Проте на цьому наша робота не закінчилася. Ми намітили цілий ряд заходів щодо апробації типової програми з англійської мови: участь у презентації програми для працівників Міністерства освіти і науки, науковців та викладачів вищих навчальних закладів різного профілю у Львові та Києві; внесення доповнень та організація апробації європейського мовного портфеля для економістів (у співпраці з С.Ю. Ніколаєвою та Н.В. Ягельською - Київський лінгвістичний університет); завершення написання робочої програми з англійської мови, яка базується на кредит-

но-модульній системі організації навчання для студентів економічного факультету УАБС. Окрім цього, ми плануємо запроваджувати методи викладання англійської мови, які стимулюють незалежність думки, судження та дії в зв'язку з соціальними вміннями та відповідальністю, сприяти розповсюдженню основних ідей та положень національної типової програми з англійської мови: участь у науково-методичних конференціях і семінарах, виступи з доповідями на засіданнях кафедри іноземних мов та методичній раді економічного факультету.

Сподіваюся, що така робота буде корисною як для викладачів, так і для студентів академії.

Алла ХОДЦЕВА,
доцент кафедри іноземних мов,
кандидат педагогічних наук

Сьогодні ми започатковуємо в газеті нову рубрику. До цього нас спонукав схвильований лист однієї читачки, який ми пропонуємо вашій увазі. Ми подумали: а чому б і справді не зробити цю рубрику постійною? Адже для молоді завжди були і залишаються актуальними проблеми міжстатевих стосунків, кохання (щасливого і не дуже), дружби, відносин між поколіннями. А ще тут можна публікувати дискусії, різні погляди на проблеми майбутніх сімей, поради психолога, роздуми і навіть освідчення в коханні. Тому чекаємо від вас заміток або ж пропозицій щодо висвітлення тієї чи іншої теми. Наскільки ця рубрика буде цікавою, залежить і від вашої активності, дорогі студенти!

Микола
Вінграновський

Вас так ніхто не любить. Я один.
Я вас люблю, як проклятий. До смерті.
Земля на небі, вечір, щастя, дим,
Роки і рік, сніги, водою стерті,
Вони мені одне лиць: ви і ви...
Димлять століття, води і народи...
Моя ви пам'ять степу-ковили,
Зорі небесний голос і свободи.
Дивіться, гляньте: мій – то голос ваш:
Як світиться він тепло на світанні...
Я вас люблю, як сіль свою Сивахи,
Як ліс у грудні свій листок останній.

КОХАННЯ БУВАЄ ТІЛЬКИ В КІНО?

Дорога редакціє! Мені подобається газета "Академія". Але дивує, чому ви так рідко пишете про кохання? Невже ви вважаєте, що студенти тільки те й роблять, що "гризуть" граніт науки, і ніхто з них ніколи не закохувався і не страждає? А, може, таке нещастя (чи щастя?) випало лише на мою долю? Хочу розповісти про свою першу життєву драму.

Я росла романтичною дівчиною, виховувалася на книгах і фільмах про любов. Звичайно, і сама мріяла про палке, чисте кохання, про гарного і надійного друга. І я зустріла такого хлопця! Андрій - високий, стрункий, а головне - розумний, добрий, ніжний. Всі говорили, що ми - гарна пара. Мій друг обіцяв мене кохати все життя. Ми часто мріяли про те, як згодом одружимося, будемо працювати і зробимо свій дім щасливим. Та, на жаль, це так і залишилося мріями...

Якось мій коханий поїхав до столиці на практику. Не знаю, з ким він там спілкувався, але повернувся додому якимсь іншим. Почав говорити про те, що в наш час треба бути прагматичним, більше прислухатися до розуму, а не до серця. Намагався переконати мене в тому, що й одружуватися слід за розрахунком, вибирати собі таку наречену, в якій були б впливові, матеріально забезпечені батьки. Спочатку він говорив ніби теоретично, взагалі. Та через кілька днів заявив, що збирається одружуватися, але не зі мною, "неперспективною"... Вона - киянка, донька високопоставлених батьків. Андрій теж збирається жити в Києві.

Зі мною стався шок. Я не могла ні чогось заперечити, ні навіть плакати. "А як же наше кохання?" - тільки й видавала із себе.

Тоді Андрій якийсь неприродно криво посміхнувся (таким я його раніше ніколи не бачила) і сказав: "Яке там кохання? Щоб ти знала, кохання буває тільки в кіно, і його вигадали для таких наївних дівчаток, як ти".

Не можу передати словами, як я важко переживала, скільки виплакала сліз. Довго не могла заспокоїтися. Я й досі на мозку зрозуміти, за що мене так "кинули". А це не збагну, коли Андрій був щирим: коли він освідчувався мені в коханні і мріяв про наше спільне майбутнє, чи коли цинічно заявив, що кохання не буває?

А, може, він і правий: у наш час треба бути прагматичним, а не піддаватися своїм емоціям? Тоді й не доведеться розчаровуватися та страждати.

Я ще молода, кажуть, симпатична. А в кохання тепер не вірю, точніше, боюся вірити. Чи, може, я не права? Можливо, хтось потрапляв у подібну ситуацію. Цікаво, що б він мені порадив?

З повагою,

М.К.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Запрошуємо вас до розмови. Яка ваша думка з цього приводу? Поділіться своїми роздумами і порадами. Може, вони допоможуть вашій ровесниці знайти вихід і почерпнути оптимізму.

АКТУАЛЬНО

ЩОБ "ЛЕЛЕКИ" НЕ ОБМИНАЛИ ОСЕЛЮ,

ТРЕБА ПІКЛУВАТИСЯ ПРО СВОЄ ЗДОРОВ'Я НЕ ТІЛЬКИ ЖІНКАМ, А Й ЧОЛОВІКАМ

Так уже склалося традиційно: коли в родині через проблеми із здоров'ям не народжуються діти, "винною" прийнято вважати жінку. Так було раніше, так здебільшого залишається і зараз. Хоча, як стверджують сучасні медики-практики, "вину" в безплідних сім'ях слід ділити навпіл.

Проблеми репродуктивного здоров'я чоловіків набули вже, на жаль, загальнонаціонального масштабу. Про це з тривогою і хвилюванням говорили на обласному прес-клубі реформ заступник начальника управління охорони здоров'я облдержадміністрації з організації медичної допомоги дітям та матерям Світлана Кривцун, завідувача Сумським обласним центром планування сім'ї та репродукції людини Вікторія Краснокутська, обласний позаштатний спеціаліст-сексопатолог обласного центру планування сім'ї Андрій Мірошніченко.

Вони розповіли, що стан репродуктивного здоров'я в Україні викликає особливе занепокоєння тому, що він не відповідає міжнародним стандартам, і за останнє десятиріччя ця ситуація ще погіршилася. Рівень народжуваності постійно знижувався, в той час як

рівень смертності значно зріс. Пояснюється це відомими причинами: соціально-економічними негараздами, невирішеною численних екологічних проблем, психологічним дискомфортом, породженим відсутністю віри у швидкі зміни на краще. Підвищується захворюваність серед дітей та молоді. Особливо вражають такі цифри: серед дівчат-підлітків захворюваність сифілісом зростає в 31 раз, а серед юнаків - у 20 разів. Збільшується кількість ракових захворювань репродуктивної сфери, погіршується здоров'я вагітних жінок, збільшується кількість абортів тощо.

На жаль, проблема безпліддя стала останнім часом значною медичною та соціальною проблемою. За даними ВООЗ, приблизно 10-15% подружніх пар в Україні-безплідні. В Сумській області нараховується близько 900 безплідних

подружніх пар.

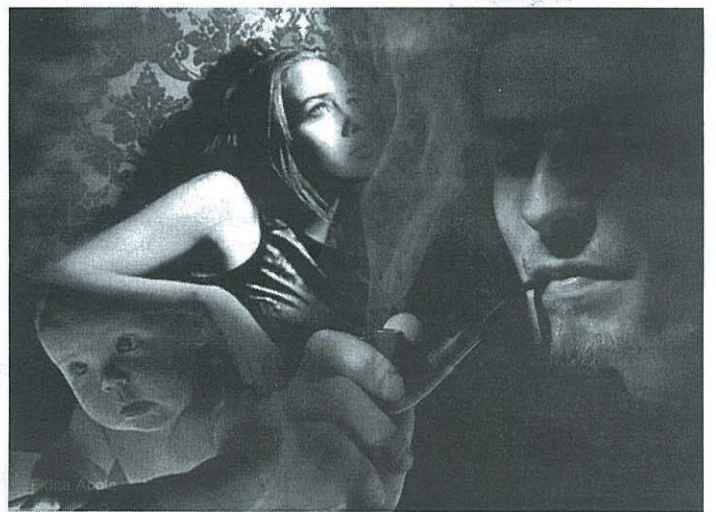
Однак здоров'я, в тому числі й репродуктивне, залежить не тільки чи не стільки від успішного виконання різних програм, скільки від стану кожної людини до свого організму, від того, наскільки здоровий спосіб вона веде. Безумовно, раннє захоплення курінням, алкоголем, не кажучи вже про наркотики, не може не вплинути на самопочуття молодої людини - якщо не зараз, то потім. Нерозбірливість у статевих стосунках, що спричиняє до ранніх абортів, венеричних захворювань чи навіть захворювання на СНІД, - це як міна уповільненої дії. Як можна потім гірко розплачуватися за свою легковажну поведінку! Настає прозріння, є велике бажання створити повноцінну сім'ю, проте "лелеки" уперто обминають цю оселю...

Медики звертали увагу ще на таку деталь. Як

уже зазначалося, чоловіки часто-густо знімають з себе відповідальність за безплідність родини, традиційно звинувачуючи в усьому жінку. Палке бажання стати матір'ю змушує її довго і до самозречення спілкуватися з лікарями, в той час як до медичного закладу варто було б послати насамперед чоловіка. До того ж, навіть з економічного боку вигідніше обстеження розпочинати саме з чоловіка. На жаль, представникам сильної статі нерідко важко подолати певні комплекси, щоб відвідати поліклініку. Лікар-сексопатолог Андрій Мірошніченко застерігав: "Якщо чоловік раніше (скажімо, в першому шлюбі) мав дітей, то це ще не означає, що він не втратив дітородної функції через кілька років: все змінюється, в тому числі й стан здоров'я. І не завжди людина навіть підозрює про існування в неї того чи іншого захво-

рювання. Тому не варто ігнорувати консультацію у лікаря".

В обласному центрі планування сім'ї та репродукції людини (знаходиться він на вул. Сатурнській, 3, що при пологовому будинку в Баясах) допомагають кваліфіковано вирішувати численні як жіночі, так і чоловічі проблеми. Відрадно, що останнім часом сюди звертаються не лише члени подружжя, а й ті, хто тільки збирається одружитися, відчуваючи відповідальність перед своїм майбутнім. Потроху змінюється і свідомість чоловіків. Та так і повинно бути, адже, незважаючи на економічні негаразди та на надмірну самостійність жінок, які ніби «відсунули» чоловіків у вирішенні численних родинних проблем на другорядний план, все ж роль батька у народженні і вихованні дитини залишається незамінною.

Наталія М'ЯКАЄВА

НАШІ ВИПУСКНИКИ

Яна Седик: «ВАРТО НАВЧАТИСЯ САМЕ В АКАДЕМІЇ!»

Цю симпатичну дівчину і досі пам'ятають в академії викладачі і студенти старших курсів. Вона відзначалася гарними успіхами у навчанні, участю у КВНах, студентському профкомі, а згодом і в студкомі, в Студентській республіці... Словом, студентське життя вирувало і завдяки їй - Яні Седик. Сьогодні вона вже працює і здобуває другу вищу освіту в нашій академії. Та про все це краще розповість вона сама.

- Два роки минуло відтоді, як я закінчила академію. Про свою Альма-матер у мене залишилися найтепліші спогади. Наш випуск був першим на юридичному факультеті. Нам було цікаво навчатися, здобувати знання. Особливо цінно те, що нас вчили не забувати, а розуміти матеріал, логічно мислити. У нас розвивали вміння дискутувати, відстоювати свою думку. А це дуже важливо для самостійного життя. І я вдячна нашим викладачам - і досвідченим, і молодим за

"вогник" у їхніх очах, за прагнення допомогти студентів самостійно розібратися в тій чи іншій темі і докопатися до істини. А тепер, у практичній роботі, це так допомагає!

Переддипломну практику я проходила в Києві - в Державній комісії з цінних паперів та Фондового ринку. Після цього мене запросили на роботу в управління цієї Державної комісії в м. Київ та Київській області. Починала з посади провідного спеціаліста контролю-ревізійного від-

ділу. Незабаром мене призначили головним спеціалістом відділу. А сьогодні я вже начальник відділу контролю за діяльністю емітентів. Вважаю (так говорять і мої колеги), що це досить непогане кар'єрне зростання. А вдалося мені цього досягти завдяки міцній базі знань, одержаній в нашій академії. Я досить швидко увійшла в курс справ, хоча робота в комісії вимагає вузької спеціалізації. Я прекрасно орієнтувалася в ситуації, була, як то кажуть, на плаву. Але мені хоті-

лося не лише жити сьогоднішнім днем, а й думати про перспективу. Тому, ще навчаючись на юрфаці, я вже вирішила, що потім буду вступати на економічний факультет, на спеціальність "Фінанси".

Отже, прийшовши на роботу, я відразу вступила до академії, щоб здобути другу вищу освіту. Відверто кажучи, в мене була можливість навчатися в столичному вузі. Проте я знову обрала свою Альма-матер і ніколи за цим не пошкодувала. По-перше, Українська

академія банківської справи готує висококваліфікованих, конкурентноздатних фахівців. По-друге, незважаючи на молодий вік, наш вуз уже знаний і авторитетний навіть у столиці. Сама не раз чула, як схвально відгукувалися про наших випускників. По-третє, де ще знайдеш такі прекрасні корпуси, таку міцну матеріальну базу? Мої киянські друзі завжди в захопленні від нашої академії. Та це й не дивно. Я не раз була в різних столичних вузах, але ніде не бачила такого чудового актового залу, такого спортивного залу, не кажучи вже про манеж. Я бачила багато газет - маленьких чорно-білих бюлетенів без ілюстрацій. І ніде не зустрічала такої яскравої газети, як наш "Академік". Мені здається, ніде не створені такі умови для студентів, як у нас. А це (і це, може, головне) в Банківській академії особливий мікроклімат, тут панує неповторна атмосфера доброзичливості й людяності.

Я тут навчаюся не заради "корочки", а для себе, для

знань. Багато доводиться вчити, пізнавати нове. Мені цікаво спілкуватися з викладачами, і я рада, що вони йдуть мені назустріч. Я закінчила четвертий курс, і вже сьогодні здобути знання допомагають у роботі: мене більше не лякають бухгалтерські документи, я почувала себе впевненіше, стаю більш комунікабельною. На роботі теж задоволені, що я навчаюся, хоча, як і скрізь, не дуже охоче відпускають на сесії. А я вже подумую про те, що непогано було б закінчити й аспірантуру. Знання завжди знадобляться. Хотілося б у перспективі відкрити свою юридичну фірму. Але це - поки що мрії.

Нинішнім студентам побажаю не втрачати марно часу, збагачуватися знаннями, думати про свою перспективу. І водночас не пропустити найцікавіших моментів студентського життя. Попереду на вас чекають успіхи і проблеми. Однак студентські роки - неповторні й незабутні.

“ВАРІАЦІЇ НА ТЕМУ”

Графічний цикл В. Ратнера “Варіації” виконаний у вільній манері і присвячений пам’яті великого російського письменника А.П.Чехова. Всі малюнки художника відзначаються особливим, чеховським настроєм, любов’ю до письменника. На чотирьох малюнках з різних сторін і в різних

Під такою назвою напередодні літніх канікул галерея мистецтв «Академічна» разом з Будинком-музеєм А.Чехова в Сумах організували незвичний показ графічних творів відомого сумського художника Володимира Ратнера. У цьому проекті були задіяні відомі музиканти (Л.Макарова і В.Ольховик), артист В.Бурій та музейні працівники. Пропонуємо враження від цих малюнків відомого сумського краєзнавця Лади Сапухіної.

ракурсах зображений будинок-музей А.П.Чехова з дорогою до нього, квітучим кущем, ганочком з тильного боку. В цьому будиночку А.П.Чехов відпочивав зі своїми рідними: матір’ю, сестрою, братами Михайлом, Іваном, Олександром і Миколою, який тут і помер.

У цьому місці письменник створив чудові твори: повість “Нудна історія”, оповідання “Неприємність”, веселий водевіль “Трагік мимоволі”, працював над п’єсою “Дідько”,

“Оповідання невідомої людини”, над якимсь романом, що не дійшов до нас, виношував задум поетичного нариса “Красуні”, написав велику кількість листів рідним, друзям і знайомим (до нас дійшло їх понад 60), роздумував про долю любові батьківщини, мріяв про її прекрасне майбутнє.

Серед малюнків В.Ратнера - головний будинок садиби збіднілих ліберальних поміщиків Лінтварьових з традиційними для дворянських

гнізд мезоніном і широкою терасою. У цьому будинку під час перебування А.Чехова на Луці гостювали його знайомі та друзі.

Письменник жив у флігелі, але був частим гостем і в будинку Лінтварьових. Як і всі його рідні, він дуже подружився з цією гостинною родиною. У просторому будинку часто збиралася сумська інтелігенція, влаштовувалися вечірки, домашні концерти, імпровізовані літературні вечори, тривали безкінечні розмови про літературу, народну освіту, обговорювалися місцеві новини.

На двох малюнках з різних боків і в різний час зображений другий двоповерховий флігель лучанської садиби - старовинна будівля цивільної архітектури Сум, яку А.Чехов називав “терем-теремок”. З цим будинком пов’язане чеховське оповідання “Іменини”.

Усі малюнки цього циклу,

виконані в графічній техніці, позначені прагненням художника проїнятися чеховським настроєм, любов’ю до письменника і місць, пов’язаних з творчістю Антона Павловича Чехова.

ГАЛЕРЕЯ “АКАДЕМІЧНА” – ШАНУВАЛЬНИКАМ МИСТЕЦТВА

У новому навчальному році планується, як і завжди, проведення цікавих виставок і мистецьких вечорів.

Зокрема, восени на вас чекає зустріч з міжнародною виставкою етюдів, яка проводиться галереєю раз на два роки. Шанувальники живопису зможуть переглянути твори відомих українських художників, які надасть для експонування Центр сучасного мистецтва “Совіарт” з Києва. До Дня працівників банківської справи готується виставка творів начальника Петропавлівського

відділення банку “Аваль” Г.М.Петренка. Разом з Будинком-музеєм А.Чехова готується мистецький вечір, присвячений 160-річчю від дня народження видатного українського та російського художника Іллі Рєпіна. Це лише короткі перелік із тих багатьох цікавих заходів, які будуть запропоновані відвідувачам мистецької галереї “Академічна”.

ЦЕ ЦІКАВО ЗНАТИ

МУЗЕЙ КНИГИ

Книга завжди була і залишається отим одухотворним живильним джерелом, яке постійно плекало інтелектуальний потенціал кожної нації, отим мудрим і толерантним провісником Просвіти і Знать, Справедливості й Добра, який завжди спонукав народ думати.

Є на священній землі трьох релігій – Єрусалим – один неповторний за своїм задумом і суттю музей, який притягує, захоплює, хвилює, будить думку кожного, хто випадково чи спеціально потрапляє сюди. Надто ж того, хто має бодай найменше відношення до її Величності Книги, до всієї тієї незрозумітої й захоплюючої тайни, пов’язаної із виникненням її задуму, написанням, примноженням її збереженням її в тому вигляді, в якому приходила вона до людей в усі часи, аби наповнити їхні душі духом добра і просвітництва, пізнання і творення.

У назві цього музею є також своя неповторність і велич – Книжкове Святолице.

Вже зовнішній вигляд цієї споруди налаштує на сприйняття чогось ще не пізаного і святого: білий-пребілий величезний купол, що вринає прямо з-під землі й ніби прагне злетіти до небес, завмирає в передчутті миттєвості злету перед тінню такої ж масивної стіни з чорного-пречорного базальту, розміщеної поруч. Одвічна боротьба світла і темряви, правди і кривди, ідея якої в контексті ролі й місця книги в житті людини так талановито втілена архітектором.

За словами екскурсоводів, найцінніші експонати музею – “Згортки з Мертвого моря”. Так з гордістю називають екскурсоводи нещодавно віднайдені на колишньому дні найсолонішого в світі моря рукописні тексти, виконані давньоєврейською мовою. Знахідка ця стала світовою сенсацією, що набула свого часу найширшого розголосу, адже висновки вчених-палеографів не могли не подивувати – першим правдивим руко-

писним книгам, написаним на землі стародавньої Палестини й Ізраїлю, більше... двох тисяч літ!

Розглядаючи ті неймовірні знахідки, розмірковуючи над таємницями історії, віднайденими через дві тисячі літ на дні Мертвого моря, й щиро радіючи за ізраїльських колег, мимоволі повертаєшся думками в нашу Україну, в глибини історії нашої писемності й книгодрукування, в якій також ще стільки не розгадано й не віднайдено.

Взяти хоча б таємницю знаменитості на весь тодішній світ бібліотеки великого правителя праукраїнської держави Київська Русь Ярослава Мудрого.

Ходять легенди, що вона була чи не найбільшою в Європі й містила сотні шедеврів вітчизняного й зарубіжного літописання. За свідченням львівського дослідника Я. Запаса, велико княжий скриптоній, з якого вийшли найцінніші пам’ятки давньоукраїнського рукописного мистецтва, налічував більш як 950 томів. Перед монголо-татарським нашествям на праукраїнські землі ці духовні скарби були вивезені й надійно закопані. У різний час у наших засобах масової інформації вже звучали сенсаційні повідомлення про нібито віднайдені сліди цієї унікальної бібліотеки, пошуки якої щоразу приводять або до підземелля самої Софії Київської, або до Межигірського монастиря.

Віритися, що пошуки істориків-археологів все ж увінчаються колись успіхом й історія українського літописання, що послужила згодом могутнім поштовхом для виникнення й розвитку вітчизняного книгодрукування, постане в усій повноті й величчю, яких вона заслуговує. Надію в це вселяє хоча б і знахідка на дні Мертвого моря, яка чекала свого зоряного часу дві тисячі років.

А нашому поколінню побажання – шанувати її величність КНИГУ!

Аліна ЧЕРНЯКОВА,
бібліотекар

ШКОЛА БУХГАЛТЕРА

Пропонуємо вашій увазі бухгалтерський кросворд. Для вирішення кросворду необхідно надати правильну відповідь на всі кросвордні запитання і заповнити усі його клітинки. Також хочемо зазначити, що цей кросворд має певні особливості. Так, у деяких після визначення слова надається кількість букв, оскільки деякі слова можуть перетинатися в одному напрямку.

По горизонталі:

1. Цінний папір (абр.) (2).
2. Рідина, що використовується товаровиробниками для виготовлення деяких піддакцизованих товарів (5).
3. Особа, яка здійснює цивільно-правові угоди щодо цінних паперів за рахунок своїх клієнтів (6).
4. Пристрій, призначений для реєстрації торгових операцій (абр.) (3).
5. Спеціальний знак, наявність якого підтверджує сплату акцизного збору (5).
6. Різниця між активами і зобов’язаннями банківської установи (7).
7. Ком-плекс послуг, пов’язаних із розміщенням емісії цінних паперів третіх осіб на первинному ринку (12).
8. Підприємство, установа, організація або громадянин-підприємець, які провадять роботи або надають послуги (10).
9. Об’єкт, призначений для проживання фізичних осіб, операції з яким звільняються від обкладення ПДВ (5).
10. Місяць (6).
11. Вид діяльності, продаж якої на митній території України є об’єктом оподаткування ПДВ (множ.) (6).
12. Повідомлення про обов’язок сплатити суму податкового зобов’язання (12).
13. Документ, який затверджується власником і на підставі якого діє підприємство (6).
14. Будь-яка продукція, призначена для продажу (5).
15. Предмети праці та природні компоненти, які підлягають подальшій переробці (8).
16. Звернення у письмовій формі (5).
17. Частина назви великої фірми (8).
18. Систематичний розподіл вартості необоротних активів протягом терміну їхньої експлуатації (11).
19. Банківський документ, що містить інформацію про рух коштів на рахунок клієнта (7).
20. Визнана арбітражним судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність (11).
21. Назва одного з видів господарських товариств (абр.) (3).
22. Операція з обліку надходження активу на баланс підприємства (14).
23. Кількість працівників, що працюють на підприємстві на умовах трудового договору (4).
24. Кількість одиниць товару, проданих протягом певного проміжку часу (5).
25. Команда працівників на чолі з керівником, які виконують певну роботу (7).
26. Період (5).
27. Комплект документів, що їх заводять на посадову особу, винну у злочині, що передбачає кримінальну відповідальність (6).
28. Один з випадків, за яким виплачується трудова пенсія (7).
29. Громадянин, який купує, замовляє, використовує товари, роботи або послуги для власних побутових потреб (8).
30. Відповідальний за фінансування витрат, пов’язаних із наданням матеріального забезпечення та соціальних послуг (4).
31. Орган районної державної податкової служби (9).
32. Тварина, яка і дотепер використовується для перевезення вантажів (4).
33. Результат, який виникає внаслідок оцінки однакової кількості одиниць іноземної валюти при різних

КРОСВОРД

1. Проміжок часу між придбанням запасів та отриманням коштів від реалізації виробленої з них продукції (4).
2. Одна із сторін із платіжного доручення (7).
3. Ступінь звання посадової особи органів державної податкової служби (4).
4. Пристрій, який використовується для виготовлення борошна (4).
5. Вид діяльності, на яке має право кожен громадянин відповідно до Конституції (5).
6. Один з випадків, за яким виплачується трудова пенсія (3).
7. Сума, яка є базою оподаткування для платника єдиного податку (7).
8. Ліва сторона подвійного бухгалтерського запису (5).
9. Компенсація витрат працівнику у зв’язку з службовими відрядженнями (6).
10. Найбільше значення (8).
11. Періодична перевірка наявності товарно-матеріальних цінностей, стану їх зберігання і реальності даних обліку (14).
12. Посада, яку обіймає державна посадова особа (4).
13. Податок, що стягується при перемищенні через митний кордон (4).
14. Невідплатні виплати підприємствам, які не передбачають компенсації у вигляді виплат або товарів і послуг (8).
15. Транспортний засіб, який використовується підприємством для перевезення людей і вантажів (10).
16. Винагорода, що виплачується працівникові за виконання ним роботи (8).
17. Результат операції додавання (4).
18. Документ, що встановлює порядок ведення бухгалтерського підприємством у зв’язку з реформуванням бухгалтерського обліку в Україні (8).
19. Один з видів страхових випадків при страхуванні фізичної особи (7).
20. Юридична особа, яка здійснює капітальне будівництво підприємств або господарським способом, а також фінансує його (10).
21. Вільно конвертована валюта (абр.) (3).
22. Основні засоби (абр.) (2).
23. Одна з умов у майбутньому для визнання ресурсу активом (6).
24. Співвідношення вартості однієї валюти до іншої (4).
25. Обсяг продажу товару за певний проміжок часу (6).
26. Загальний період роботи, необхідний для призначення пенсії за віком (4).
27. Виплата платником податкового зобов’язання (9).
28. Різниця між номіналом векселя та сумою, одержаною за вексель, якщо ця сума менша від номіналу (7).
29. Частина нормативного документа (5).
30. Величина певного розміру, прийнята для кількісного відображення одиниць з нею величин (7).
31. Вид забезпечення, що призначається застрахованим особам (6).

По вертикалі:

1. Цінний папір (абр.) (2).
2. Рідина, що використовується товаровиробниками для виготовлення деяких піддакцизованих товарів (5).
3. Особа, яка здійснює цивільно-правові угоди щодо цінних паперів за рахунок своїх клієнтів (6).
4. Пристрій, призначений для реєстрації торгових операцій (абр.) (3).
5. Спеціальний знак, наявність якого підтверджує сплату акцизного збору (5).
6. Різниця між активами і зобов’язаннями банківської установи (7).
7. Ком-плекс послуг, пов’язаних із розміщенням емісії цінних паперів третіх осіб на первинному ринку (12).
8. Підприємство, установа, організація або громадянин-підприємець, які провадять роботи або надають послуги (10).
9. Об’єкт, призначений для проживання фізичних осіб, операції з яким звільняються від обкладення ПДВ (5).
10. Місяць (6).
11. Вид діяльності, продаж якої на митній території України є об’єктом оподаткування ПДВ (множ.) (6).
12. Повідомлення про обов’язок сплатити суму податкового зобов’язання (12).
13. Документ, який затверджується власником і на підставі якого діє підприємство (6).
14. Будь-яка продукція, призначена для продажу (5).
15. Предмети праці та природні компоненти, які підлягають подальшій переробці (8).
16. Звернення у письмовій формі (5).
17. Частина назви великої фірми (8).
18. Систематичний розподіл вартості необоротних активів протягом терміну їхньої експлуатації (11).
19. Банківський документ, що містить інформацію про рух коштів на рахунок клієнта (7).
20. Визнана арбітражним судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність (11).
21. Назва одного з видів господарських товариств (абр.) (3).
22. Операція з обліку надходження активу на баланс підприємства (14).
23. Кількість працівників, що працюють на підприємстві на умовах трудового договору (4).
24. Кількість одиниць товару, проданих протягом певного проміжку часу (5).
25. Команда працівників на чолі з керівником, які виконують певну роботу (7).
26. Період (5).
27. Комплект документів, що їх заводять на посадову особу, винну у злочині, що передбачає кримінальну відповідальність (6).
28. Один з випадків, за яким виплачується трудова пенсія (7).
29. Громадянин, який купує, замовляє, використовує товари, роботи або послуги для власних побутових потреб (8).
30. Відповідальний за фінансування витрат, пов’язаних із наданням матеріального забезпечення та соціальних послуг (4).
31. Орган районної державної податкової служби (9).
32. Тварина, яка і дотепер використовується для перевезення вантажів (4).
33. Результат, який виникає внаслідок оцінки однакової кількості одиниць іноземної валюти при різних валютних курсах (7).
34. Документ, що засвідчує факт передачі та прийняття ТМЦ (3).
35. Орган, який контролює переміщення товарів через державний кордон (7).
36. Сума коштів, що сплачується в рахунок майбутніх платежів (5).
37. Цінний папір, що засвідчує пайову участь у статутному фонді акціонерного товариства (5).